

OBSAH

PŘEDMLUVA ÚSTAVU DĚJIN BKS

6

KAPITOLA I

POČÁTKY SOCIALISTICKÉ PROPAGANDY V BULHARSKU A HNUTÍ ZA VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ STRANY

(1885 — 1890)

7

1. Osvobození bulharského národa od turecké poroby a vytvoření bulharského buržoazního státu. Sociálně ekonomický převrat v Bulharsku po osvobození. Vznik proletariátu a počátky dělnického hnutí 7
 2. Počátky revoluční činnosti Dimitra Blagoeva. Síření marxismu v Bulharsku 17
- Stručný závěr 22

KAPITOLA II

ZALOŽENÍ BULHARSKÉ SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÉ STRANY, VZNIK DVOU SMĚRŮ VE STRANĚ — TĚSNÝCH SOCIALISTŮ (MARXISTŮ) A ŠIROKÝCH SOCIALISTŮ (REFORMISTŮ)

(1891 — 1900)

23

1. Rozvoj kapitalismu v Bulharsku a růst dělnického hnutí	23
2. Buzludžský sjezd a jeho usnesení	25
3. Kniha Dimitra Blagoeva »Co je socialismus a jsou pro něj u nás podmínky?«. Počátky boje proti narodnickým teoriím v Bulharsku. Plovdivský sjezd BDS a vytvoření dvou směrů: »partistů« (přívrženců strany) a »sajuzistů« (přívrženců Svazu)	28
4. III. sjezd BDS. Polemika mezi listy »Rabotnik« a »Drugar«	33
5. Sjednocení »partistů« a »sajuzistů« v Bulharskou dělnickou sociálně demokratickou stranu	36
6. Konečné potření narodnických ideologů v Bulharsku. Boj marxistů v čele s D. Blagoevem proti oporunistickému směru v BDSDS	38
7. Agrární a obchodně hospodářská krize v letech 1897—1900. Hnutí a boj rolníků v Bulharsku. Poměr těsných socialistů k rolníkům. VII. sjezd BDSDS	50
Stručný závěr	54

KAPITOLA III

ZFORMOVÁNÍ TĚSNÝCH SOCIALISTŮ V SAMOSTATNOU MARXISTICKOU STRANU BULHARSKÉ DĚLNICKÉ TŘÍDY

(1900—1903)

1. Situace v mezinárodním socialistickém hnutí koncem XIX. a počátkem XX. století. Rozmach dělnického hnutí v Bulharsku v letech 1900—1903	56
2. Obštodelství a boj revolučních marxistů proti němu v teoretických otázkách. VIII. sjezd BDSDS (1901)	59
3. Zostření vnitrostranického boje obou směrů v organizačních a ideologických otázkách i v parlamentní taktice. Rezoluce IX. sjezdu r. 1902	64
4. Rozštěpení sofijské stranické organizace r. 1903.	

Vyloučení obštodelců ze strany. X. sjezd BDSDS a vytvoření strany těsných socialistů	69
Stručný závěr	76

KAPITOLA IV

STRANA TĚSNÝCH SOCIALISTŮ PO ROZŠTĚLENÍ, ZA ROZMACHU DĚLNIČKÉHO HNUTÍ, V OBDOBÍ PRVNÍ RUSKÉ REVOLUCE A V PŘEDVEČER PRVNÍ BALKÁNSKÉ VÁLKY (1904—1912)

1. Rozvoj kapitalismu v Bulharsku na počátku XX. století a postavení dělnické třídy	77
2. Upevňování BDSDS (t. s.) jako marxistické strany. Poměr strany k odborovým svazům. Boj proti anarcholiberálům a »progresistům«	81
3. BDSDS (t. s.) v čele silícího dělnického hnutí v zemi	88
4. Strana v čele vzrůstajícího rozmachu dělnického hnutí v předvečer první balkánské války. Růst rolnického hnutí a poměr strany k rolnické otázce	95
5. Boj strany proti oportunismu II. internacionály. Pokus centristů přinutit stranu ke spojení s obštodelci	102
Stručný závěr	105

KAPITOLA V

STRANA TĚSNÝCH SOCIALISTŮ V OBDOBÍ BALKÁNSKÝCH VÁLEK

(1912—1913) 107

1. Příčiny a příprava první balkánské války. Zahájení válečných akcí proti Turecku. Charakter války	107
2. Boj strany těsných socialistů proti válce, za mír a Balkánskou federativní republiku	112
3. Druhá balkánská válka (válka mezi spojenci). Boj strany proti dobrodružné politice buržoazie a proti druhé balkánské válce	118
Stručný závěr	122

KAPITOLA VI

STRANA TĚSNÝCH SOCIALISTŮ V OBDOBÍ OD PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY DO VELKÉ ŘÍJ- NOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE

(1914 — říjen 1917)

124

1. Příčiny a vznik první světové imperialistické války.

Příprava Bulharska ke vstupu do války

124

2. Boj strany těsných socialistů proti sociálšovinismu

v dělnickém hnutí a proti přípravě Bulharska ke
vstupu do války

128

3. Zatažení Bulharska do války. Statečný boj BDSDS

(t. s.) za uhájení třídní internacionalistické politiky. Názory strany na otázky války, míru a revoluce

133

4. Revoluční události v Rusku a orientace strany těsných socialistů na bolševickou stranu

140

Stručný závěr

142

KAPITOLA VII

VÍTĚZSTVÍ VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE A ZAČÁTEK BOLŠEVIZACE STRANY TĚSNÝCH SOCIALISTŮ

(1917 — 1919)

144

1. Těsní socialisté a Velká říjnová socialistická revoluce. Rozhodná orientace těsných socialistů na bolševiky. Stupňovaný boj strany proti válce

144

2. Porážka Bulharska ve válce. Vojenské povstání. Velká politická chyba strany v době povstání. Druhá národní katastrofa

152

3. Revoluční krize v Bulharsku po skončení první světové imperialistické války. BDSDS (t. s.) v čele boje lidových mas proti drahotě a hladu a za vyhlášení amnestie

156

4. Vstup těsných socialistů do III., Komunistické internacionály. I. sjezd BKS (t. s.) a schválení nové pro-

gramové deklarace. Boj strany proti »levým« komunistům	159
5. BKS (t. s.) v čele revolučního hnutí mas po I. sjezdu. Volební úspěchy. Organizační upevnění strany a zesílení jejího vlivu v masách	166
6. Stávka dopravních zaměstnanců, generální politická stávka a pozice BKS	171
Stručný závěr	176

KAPITOLA VIII

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V OBDOBÍ VLÁDY ZEMĚDĚLSKÉHO SVAZU. PRÍPRAVA REAKCE K NÁSTUPU PROTI REVOLUČNÍMU HNUTÍ V ZEMI

(1920 — ČERVEN 1923) 178

1. Poválečná krize kapitalismu v Bulharsku a boj za východisko z ní. Vytvoření homogenní vlády BZLS. Reformy vlády a poměr strany k ní	178
2. II. sjezd BKS (t. s.). Organizační růst strany a další rozšiřování a upevňování jejího vlivu mezi pracujícími. III. sjezd strany	186
3. Nástup fašistické reakce a boj BKS (t. s.) proti fašismu. IV. sjezd strany. Taktika jednotné fronty a BKS (t. s.). Úspěchy jednotné fronty a boj za rozdrcení fašistické reakce	190
4. Vojensko-fašistický převrat 9. června 1923 a taktika BKS (t. s.)	199
Stručný závěr	206

KAPITOLA IX

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V ČELE OZBROJENÉHO BOJE PRACUJÍCÍCH PROTI FAŠISMU. ZÁŘIJOVÉ PROTIFAŠISTICKÉ POVSTÁNÍ V BULHARSKU

(1923—1925) 209

1. Zostření politické krize v zemi po fašistickém pře-
--

vratu z 9. června. Náprava chybné linie BKS za pomocí EKI. Historické usnesení ÚV BKS z 5. srpna 1923 o přípravě a provedení ozbrojeného povstání	209
2. Příprava Zářijového povstání. Články G. Dimitrova o jednotné frontě v Bulharsku. Usnesení ÚV BKS z 20. IX. o stanovení data povstání a o jeho úkolech	214
3. Vyhlášení a průběh Zářijového povstání. Vasil Kolarov a Georgi Dimitrov — vůdcové Zářijového povstání	220
4. Příčiny porážky povstání a ponaučení z něho. Lidový protifašistický charakter Zářijového povstání. G. Dimitrov o Zářijovém povstání jako o mezníku v bolševizaci strany	223
5. Trvání politické krize po porážce povstání. Boj na obranu zářijové taktiky strany. Porážka oportunistických likvidátorů. Vitošská konference. Příprava nového ozbrojeného povstání	229
6. Pokles revoluční vlny koncem r. 1924 a počátkem r. 1925. Ultralevičáká úchylka. Směrnice V. Kolarova a G. Dimitrova o opuštění linie ozbrojeného povstání. Zesílení fašistického teroru. Masové vraždění komunistů a antifašistů v dubnu 1925	238
Stručný závěr	243

KAPITOLA X

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V OBDOBÍ ČÁSTEČNÉ STABILIZACE KAPITALISMU

(1925—1929)

1. Částečná a dočasná stabilizace kapitalismu a její odraz v Bulharsku. Ljapčevova vláda	246
2. Boj za obnovu strany po těžkém úderu v r. 1925. Založení NDOS. Moskevská porada v r. 1925. Vytvoření dělnické strany a Dělnického svazu mláde-	246

že. BKS v čele mas proti nástupu kapitálu a bílého teroru	253
3. II. konference strany (1927—1928). Upevnění dělnické strany. Počátek nového revolučního rozmachu	259
Stručný závěr	262

KAPITOLA XI

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V OBDOBÍ NOVÉHO ROZMACHU PROTIFAŠISTICKEHO HNUTÍ PRACUJÍCÍCH ZA HOSPODÁŘSKÉ KRIZE A PŘEVAHY LEVOSEKTÁŘSKÝCH ŽIVLŮ V JEJÍM VEDENÍ (1929—1935)

1. Počátek světové hospodářské krize v kapitalistických zemích a její odraz v Bulharsku. Velké stávkové boje v zemi. Nový revoluční rozmach pracujících mas. Charakter levosektářské frakce	264
2. Parlamentní volby 21. června 1931 a úspěchy strany. Průlom do pozic fašistické diktatury. Vláda Národního bloku. Velké stávkové boje a volební úspěchy strany za vlády Národního bloku	275
3. Historický lipský proces. Georgi Dimitrov — praporečník boje proti fašismu a imperialistické válce	287
4. Rozklad a přesun v táboře buržoazie. Sektářská usnesení IV. plenárního zasedání ÚV BKS	293
5. Převrat z 19. května 1934. Režim 19. května. Nastolení otevřené vojensko-fašistické diktatury v zemi. Prohloubení sektářských chyb ve straně po převratu	299
Stručný závěr	305

KAPITOLA XII

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V BOJI ZA PŘEKONÁNÍ LEVÉHO SEKTÁRSTVÍ A

Z A ŠIROKOU LIDOVOU PROTIFAŠISTICKOU
FRONTU

(1935—1939)

307

1. Mezinárodní situace v letech 1935—1939. Hospodářské oživení a nová hospodářská krize v kapitalistických zemích. Politika »nevyměšování« Anglie, Francie a USA. Boj Sovětského svazu za zachování míru 307
2. Přeskupení politických sil v zemi a zesílení fašistické diktatury 310
3. Boj za překonání levosektářské frakce a za nastolení bolševické linie ve straně pod vedením Georgiho Dimitrova. V. plenární zasedání ÚV BKS 312
4. VII. kongres kominterny. Referát Georgiho Dimitrova »Nástup fašismu a úkoly Komunistické internacionály v boji za jednotu dělnické třídy proti fašismu«. VI. rozšířené plenární zasedání ÚV a jeho usnesení. Nová, bolševická linie strany 317
5. Boj strany za splnění usnesení VI. plenárního zasedání. Stávkové boje. Úspěchy v budování lidové fronty. Boj strany proti germanofilské politice cara Borise a proti válečnému nebezpečí 327
- Stručný závěr 345

KAPITOLA XIII

BULHARSKÁ KOMUNISTICKÁ STRANA V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY. VÍTĚZNÉ POVSTÁNÍ 9. ZÁŘÍ. OSVOBOZENÍ BULHARSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU

(1939—9. ZÁŘÍ 1944)

347

1. Počátek druhé světové války. Boj Bulharské dělnické strany proti zavlečení Bulharska do války, za uzavření paktu o přátelství a vzájemné pomoci s SSSR. VII. plenární zasedání ÚV BDS 347
2. Věroslomné přepadení Sovětského svazu hitlerov-

ským Německem. Boj bulharského lidu pod vedením BDS proti hitlerovským okupantům a bulharským monarchofašistům. Vznik a rozvoj partyzánského hnutí	356
3. Vytvoření Vlastenecké fronty pod vedením BDS. Přeměna partyzánských oddílů v národně osvobozeckou povstaleckou armádu	364
4. Osvobození Bulharska Sovětskou armádou. Vítězné lidové povstání 9. září 1944	377
Stručný závěr	385
Jmenný rejstřík	389